

otrok materinega vratú! Le poglej jo, kako okusno krasí hišno pročelje in kako stoče pod težo jagod! In vse to iz ljubezni do tebe! Zdravku se je pač smilila trta, ker je morala držati take grôzde in rad bi jej bil vzel nekaj grôzdov, predno so še dozoreli. A ni jih mogel doseči. Še bolj usmiljenega srca je bil Zdravkov „janček“. Kako je stezal svoj vrat in jeziček tam črez ogrado, da bi olajšal trti težko breme; pa se vender le ni dalo. Vše s samim listjem bi bil „janček“ zadovoljen, pa še tega ne! —

A sedaj se grozdje zori in vsa nevolja Zdravkova je pri kraji. „Janček“ pa vže tako ne sme nevoljen biti, drugače mu Zdravko takój pokaže svojo umétalnost z okleškom. Pa Zdravko še ni tako na enkrat ustregel svoje želji. Takó je hodil okrog matere kakor maček okrog vrele kaše, a nič ni pomagalo. Zdravko je moral gledati dozorele grozde na trti. Najstarejša sestríca pa vže ni bila tako neusmiljena, ali kakor mi pravimo, dajala mu je potuho. Malo se ozrè okrog sebe, je-li so mati kje blizu, potem pa stegne roko po smijočem se grôzdu. Ali kdo bi si mislil, da mu bode še sestra nagajala! Koliko res trpi ta Zdravko. Naposled se zmuzne sestríci grozd iz rok in pade na tla. „Janček“ ni preslišal tega šuma. Hitro se obrne, Zdravko, ki je slonil na pol na njem, poljubi tla, a grôzd mu poduha „janček“. Toda sestra prehití „jančka“ in pobere grôzd.

Zdaj še le dobi Zdravko v roke prvi grôzd s trte. Malo kislo se drži, pa nič ne dé. Prvi grôzd je zobal.

B.

—*—

Poslušna deklica.

Martinčeva Tončka, deklica o dvanajstih letih, sedela je domá na pragu in čuvala sestríco. Stariši so bili povabljeni k daljnim sorodnikom v gostí ter so naročili Tončki, da se naj otroka skrbno pazi. Otišli so mirno, ker so se smeli zanesti na njo, da bode izpolnila, kar so jej ukazali. In le pogledite, kako lepo zna Tončka čuvati in kratkočasiti sestríco! Na kolenih jo ujčka, poje jej in jo poljubljuje, da se jej detetce kar smeji od veselja.

Ali zdaj pristopi skušnjava. Dve součenki pridete k njej in jo vabíte, naj bi šla z njima v sosednjo vas k teti, kder ju čaka dobra južina. „Pojdi,“ nagovarja jo prva, „jedle bomo dober kruh in sladko ovočje, in tudi vino bomo pile; oj to bode veselo!“ — „Ne smem,“ odvrne Tončka, „oče in mati sta mi naročila, da se naj doma otroka pazim, zatorej ne smem nikamor od doma.“ — „Ne brigaj se toliko za to,“ reče druga, „otroka naj varuje sosed, vem da bode to rada storila, a ti pojdi z nama.“ — „Znam, da bi sosed, to rada storila, ali moja dolžnost je čuvati otroka, ker sta mi oče in mati tako naročila,“ odgovori Tončka.

„Kdaj pa prideta oče in mati domóv?“ vprašate jo skušnjavki, ter jo začnéta drugače prigovarjati.

„Bajè še le pozno po noči,“ odgovori Tončka.

„I nù, takrat smo me vže davno nazaj in tvoji stariši niti znali ne bodo, da si bila iz doma; otroka daj sosedí, ona bode molčala, da ne bosta oče ne mati ničesa zvedela od tega.“

Zdaj se pa uname v Tončki sveta jeza ter reče: „Kaj takó me učita vedve? Ali mislite, da bi mogla pogledati starišem v lice, če bi me vprašali, ali sem bila ves čas domá? Poberita se proč od mene, za taki prijateljici ne maram, ki me zapeljujeta k neposlušnosti do mojih dobrih starišev. Le idita, kamor se vama ljubi, jaz z vama ne grem!“

„Pa ostani doma, da se najéš otročjega krika,“ pristavite malopridni deklici ter se jej rogate iz vsega grla.

Ko odhajate, vže se je Tončki žalilo, da ni slušala tovarišic. Ali ko sta jej popolnem izpred oči, bilo jej je zopet lahko pri senci in zopet je bila vesela in mirna. Še skrbneje se zdaj pazi otroka ter si prizadeva, da bi v dobro voljo spravila nagajivo sestrico. In res! dete postane mirno ter se zopet veselo igra z njo. — Kako veseli bodo pač stariši, če poizvedó, da je Tončka tako pogumno premagala skušnjavo.

Kmalu po odhodu zapeljivih tovarišic, prikoraka mimo Martinčeve hiše tujec v lovskeji obleki. Ugleda deklico, postoji pred njo ter jo nagovori: „Deklica! ali bi mi ne mogla prinesiti malo vode? Zeló sem žejen!“

„Zakaj nè, gospod,“ odgovori Tončka, „samó ne vem, kdo bi mi ta čas sestrico podržal.“

„Daj jo meni ta čas, jaz jo podržim, da se ti vrneš,“ reče tujec smijoč se ter vzame otroka v naročje.

Tončka se hitro vrne iz hiše ter prinese tujcu mleka in kruha; mislila si je, da mleko bolje žejo ugasí nego li voda.

Tuji gospod kaj takega ni pričakoval. Zeló se mu dopade obnašanje dobre deklice. Sede na klop pred hišo ter z veseljem povžije kruh in mleko. Pogovarjal se je s prijazno deklico to in óno, na kar mu je ona prav lepo odgovarjala. Iz njíju kratkega pogovora je gospod takój spoznal, da je deklica zeló bistroura, pridna in nepokvarjena. Takó se mu je prikupila, da je sklenil, k sebi jo vzeti. Gospod Strmički — takó je bilo tujcu ime — bil je jako imovit posestnik. Živel je z ženo in jedino hčerko Milko na velikem posestvu ne daleč od tega kraja. Vže davno je želel hčerki Milki, ki je bila Tončkinih let, dobiti dobro tovarišico in prijateljico, ali v njegovem sosedstvu ni mogel prave najti. Danes mu je bila osoda milejša. Obiskal je namreč prijatelja, ki je imel graščino tam za gorami, jedno uro od Martinčevih. Ostal je nekaj dni pri njem, da sta skupaj na lov hodila. Tudi danes sta bila na lovu. V gozdu pa se Strmički loči od lovske družbe ter izgreši pravi pot. Dolgo je blodil sem ter tjà po širokem gozdu, dokler ni prišel naposled lačen in žejen do Martinčeve hiše, kder se je seznanil s pridno in ljubeznivo deklico Tončko. Iz kratkega pogovora z njo, takój je spoznal, da so njeni stariši ubožni, in da imajo še več otrok, ki so pa vsi le slabo preskrbljeni. Gledé na te razmere, trdno je pričakoval, da mu bodo radi dali ljubeznivo deklico v izrejo. Pred ločitvijo podaril jej je cekin za prijazno postrežbo, ter dejal, da takój drugi dan zopet pride, ko bosta njena roditelja doma.

Tončka je zdaj videla, kako jo je Bog za njeno poslušnost obilo obdaroval. Ali še večja sreča jo je čakala. Zvečer pridejo stariši domóv. Veselo jim pripoveduje, kako je bil prišel tuj gospod, kateri jo je prosil za malo vode, a ona mu je dala mleka in kruha, kar so bili mati za njo pripravili. Pripoveduje dalje, da je bil gospod zeló prijazen z njo in jej je pri odhodu podaril

zlat denar. Obljubil pa je tudi, da jutri zopet pride. Starišem ni moglo v glavo, kaj da tuji gospod namerava.

Ves srečen se je gospod Stermički vrnil k svojemu prijatelju na graščino. Popraševal ga je po okolnostih ubožnega Martinca, in prijatelj mu je naštel zgolj dobre lastnosti poštene kmečke družine. Drugi dan se Strmički takóž poda k Martinčevim ter jih v njih veliko začudenje prosi, da bi mu dali Tončko za tovarišico njegovej hčerki. Stariši se zelo začudijo tej prošnji ter ne morejo razumeti, kaj prav za prav tuji gospod misli. Balí so se za dobro in pridno Tončko posebno še zaradi tega, ker jim je bil gospod Strmički popolnoma neznan človek. Zatorej ne morejo dovoliti takóž v njegovo prošnjo, ampak izprosijo si nekaj dni v premislek. Po vsestranskem prevdarku izprevidijo, da bi bilo za Tončko pač jako dobro, da mu jo dajó. Zvedeli so namreč o gospodu Strmičkem, da je zelo imovit in pošten graščak.

Za Tončko so zdaj nastopili presrečni dnevi. Ko je Strmički slišal, da mu stariši dadó Tončko, prišel je sam s kočijo po njo. Pač se je ta dan mnogo solzà prelilo. Jokali so stariši, jokali bratci in sestre, ko se je bilo treba ločiti od dobre Tončke. Pa tudi sosede so jokale, ko so jej podajale roko v slovo. Jokala je tudi Tončka, nekaj od žalosti, ker se je bilo treba ločiti od preljubih starišev, nekaj od veselja, da jej je ljubi Bog naklonil toliko srečo. Naposled jo posadé v kočijo in gospod Strmički jo srečno pripelje na svojo graščino. Kako lepo je bila vzprijeta od gospe Strmičkove in gospodične Milke tega vam niti popisati ne morem. Samó toliko naj vam še povem, da se je ubožna kmečka deklica takóž prikupila gospodični Milki, ter sta se ves čas svojega življenja ljubile kakor bi si bile pravi sestre. A tudi njenih starišev gospod Strmički ni pozabil. Pomagal jim je o vsakej priliki, če je le videl, da jim je podpore treba.

In še več! Ko je pozneje pošten mladenič prosil za Tončkino roko, dobila je od gospoda Strmičkega lepo in bogato doto. Ker se je Tončka ves čas tako lepo vedla, ker je bila poštena, poslušna in bogoljubna deklica, zato je gospod Strmički za njo tako skrbel kakor za lastno hčerko Milko. Mladenič, ki jo je vzel za ženo, bil je sin jako poštenega in imovitega trgovca iz bližnjega mesta. Tončki, njenim starišem, in vsem se je prav dobro godilo ves čas njihovega življenja.

Glejte otroci! tako poplačuje Bog take otroke, ki svoje stariše ljubijo in poslušajo.

Fr. O.

Svinčnik.

Malo je stvari, katerih bi človek toliko rabil, kakor svinčnik, pa je vender le malo ljudi, ki bi znali povedati, kako se svinčniki izdelujejo. Stari narodi svinčnika niso poznali v tej obliki, v kakeršnej je danes, pisali in risali so le z ógljijem ali pa z barvami. V srednjem veku so si prirejali iz cina in svinca majhene klince, s katerimi so risali prvi italijanski risarji.

Za sedanje svinčnike pa ne rabimo več svinca, ker je pretrd in prebledo piše. Črni klinček v lesu zaprt, s katerim danes pišemo in rišemo, je neka ruda, katero imenujejo prirodopisci „grafit“. Grafit je menj ali bolj čist ogljik,